

VERZAMELING

VAN VEERTIEN NAGELATENE

BIDDAGS-PREDIKATIËN,

DOOR

den zeer geliefden en Godzaligen Heer

Theodorus van der Groe,

IN ZIJN EERWAARDE LEVEN BEDIENAAR DES H. EVANGELIUMS

TE

KRALINGEN.

Den Hertogs Uitgeverij — Utrecht

OP DE
UITMUNTENDE NAGELATENE

LEERREDENEN,

VAN DEN
WELEERWAARDEN HEER
THEODORUS VAN DER GROE.

Gelijk een vriend, — ons hart voor dezen waard,
Maar dien we sedert lang als dood beweenen, —
Op 't onvoorziens aan onze zij' verschenen,
Ons door zijn stem een blijde ontroering baart:

Niet anders komt uws dierbren Herders geest,
Geloovigen, u in deez' blaân verrassen, —
En zegt, wat bloem kon op zijn grafterp wassen,
Die u zoo zoet, zoo welkom waar' geweest?

Wendt u naar 't oord, waar 't licht dier Fakkelscheen,
Naar *Kralingen*, en hoort de stervende ouden,
Wier vroege jengd zijn lippen 't Woord ontvouwden,
Hun VAN DER GROE nog kennen aan zijn reên!

Wat kloeke taal! nu, troostrijk, kalm en zacht, —
Een snoer der liefde om 't hart aan God te binden, —
Een loktoon, dien men uitstort voor beminden,
Als door den mond der Twaalve voortgebracht;

Dan, vol gezalfden ernst, vol heilig vuur, —
Verbrijz'lend zelfs voor 't allerhardst geweten, —
Een wee-kreet als van Israels Boet-profeten, —
Een jammerklacht uit Salems zieken muur:

Maar, in wat toon zich ook zijn ziel ontsluit,
Uit zuivre drift voor 's Hoogsten eer geboren,
Boeit die uw' geest, ô Vromen, meer dan d' ooren
Der Wereld haar wellustigst maatgeluid.

Bekoorde u ooit dit omgaan in 't gemoed
Met die omhoog de lieflijkheên reeds deelen
Van 't land der rust, — het moet u dubbel streelen,
Terwijl 't geweld des Tijds u treuren doet:

Des boozen Tijds, die van zijn dienaars eischt
Dat z' uw aan 't Kruis verkleefde schaar versmaden,
Die, wijd van één, langs d' onbekende paden
Van 't vreemd gewest bekommerd henen reist.

Welaan! dat zich 't kleinmoedig hart vermann':
Wie, waar een Held als deez' ons aan komt vuren,
Zou 't vluchtig leed diens tochts niet blij verduren
Om 't eeuwig jaar van vreugd in 't Hemelsch Kanaän?

1840.

A. J.

R E G I S T E R

DER

L E E R R E D E N E N .

I.

OVER

J E R E M I A VI: 8.

Laat u tuchtigen, Jeruzalem! opdat mijne ziel van u niet
afgetrokken worde; opdat Ik u niet stelle, tot eene woestheid,
tot een onbewoond land. Bl. 1

II.

H O Z E A IX: 12.

Want ook wee hun, als Ik van hen zal geweken zijn. . — 28

III.

P S A L M LXXXV: 2.

Gij zijt Uwen Lande gunstig geweest Heere! — 51

IV.

L U K. XIX: 41 en 42.

Vs. 41. En als Hij nabij de Stad kwam, en de Stad zag,
weende Hij over haar.

Vs. 42. Zeggende: Och! of gij ook bekendet, ook nog in
dezen uwen dag, hetgene, tot uwen vrede dient! maar nu is
het verborgen voor uwe oogen. — 73

V.

J E R E M I A V: 3.

O Heere! zien Uwe oogen niet naar waarheid? — Gij hebt ze geslagen, maar zij hebben geene pijn gevoeld; Gij hebt ze verteerd; maar zij hebben geweigerd de tucht aan te nemen; zij hebben hunne aangezichten harder gemaakt dan een steenrotse, zij hebben geweigerd zich te bekeeren. Bl. 101

VI.

O P E N B. III: 15 en 16.

Vs. 15. Ik weet uwe werken, dat gij noch koud zijt, noch heet. Och! of gij koud waart, of heet!

Vs. 16. Zoo dan, omdat gij laanw zijt, en noch koud, noch heet, Ik zal u, uit Mijnen mond spuwen. — 128

VII.

H A N D. XVII: 30.

God dan de tijden der onwetenschap overgezien hebbende, verkondigt nu allen menschen allomme, dat zij zich bekeeren. — 150

VIII.

S P R E U K E N. I: 24-28.

Vs. 24. Dewijl Ik geroepen heb, en gij lieden geweigerd hebt, mijne hand uitgestrekt heb, en daar niemand was die opmerkte;

Vs. 25. En hebt al mijnen raad verworpen, en mijne bestraffing niet gewild.

Vs. 26. Zoo zal Ik ook in u lieder verderf lagchen; Ik zal spotten, wanneer uwe vreeze komt;

Vs. 27. Wanneer uwe vreeze komt, gelijk eene verwoesting, en uw verderf aankomt gelijk een wervelwind; wanneer u benaauwdheid en angst overkomt:

Vs. 28. Dan zullen zij tot Mij roepen, maar Ik zal niet antwoorden; zij zullen Mij vroeg zoeken, maar zij zullen Mij niet vinden.

IX.

E Z E C H I E L. XXXIII: 11.

Bekeert u! Bekeert u! van uwe booze wegen! want, waarom zoudt gij sterven, o Huis Israëls? Bl. 208

X.

J E R E M I A II: 13

Want Mijn volk heeft twee hoosheden gedaan: Mij, den spring-ader des levendigen waters, hebben zij verlaten, om zich zelve bakken uit te houwen, gebrokene bakken, die geen water houden. — 234

XI.

O P E N B. II: 5.

Gedenkt dan, waarvan gij uitgevallen zijt, en bekeert u, en doet de eerste werken, en zoo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uwen kandelaar, van zijne plaatse weren, indien gij u niet bekeert. — 262

XII.

J E S A I A LXIV: 1-9.

Vs. 1. Och! dat Gij de hemelen scheurdet! dat Gij neder kwaamt! dat de bergen, van Uw aangezicht vervlooten:

Vs. 2. Gelijk een smeltvuur brandt en het vuur de wateren doet opbobbelen; om Uwen Name Uwen wederpartijders bekend te maken! laat alzoo de heidenen van Uw aangezichte beven.

Vs. 3. Toen gij vreeselijke dingen dedet, die wij niet en verwachtten: Gij kwaamt neder, van Uw aangezicht vervloten de bergen.

Vs. 4. Ja van ouds heeft men het niet gehoord, noch met ooren vernomen, noch geen ooge heeft het gezien, behalven Gij, O God, wat hij doen zal dien die op hem wacht.

Vs. 5. Gij ontmoet den vrolijken, en die gerechtigheid doet, den genen die Uwer gedenken op Uwe wegen: ziet, gij waart verbolgen, om dat wij gezondigd hebben; in de zelve is de eeuwigheid, op dat wij behouden wierden.

Vs. 6. Doch wij alle zijn als een onreine, en alle onregtigheden zijn als een wegwerpelijk kleet: en wij alle vallen af, als een blad, en onze misdaden voeren ons henen weg, als een wind.

Vs. 7. En daar is niemand, die Uwen Name aanroept, die zich opwekt, dat hij Uw aangrijpe: want gij verbergt Uw aangezichte voor ons, en Gij doet ons smelten, door het middel van onze ongeregtigheden.

Vs. 8. Doch nu Heere, Gij zijt onze Vader: wij zijn leem, en gij zijt onze pottbakker, en wij alle zijn Uwer handen werk.

Vs. 9. Heere weest niet zoo zeer verbolgen, en gedenkt niet eeuwiglijk der ongeregtigheid: ziet, aansehouwt doch, wij allen zijn Uw volk. Bl. 294

XIII.

R O M. XI: 26.

Gelijk geschreven is, de Verlosser zal uit Sion komen, en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob. — 325

XIV.

H O Z E A VII: 8—11.

Vs. 8. Ephraïm is een koek, die niet is omgekeerd.

Vs. 9. Vreemden verteeren zijne kracht, en hij merkt het niet; ook is de graauwigheid op hem verspreid, en hij merkt het niet:

Vs. 10. Deis zal de hovaardij Israëls, in zijn aangezigt getuigen, dewijl zij zich niet bekeeren, tot den Heere hunnen God, noch Hem zoeken in allen dezen.

Vs. 11. Want Ephraïm is als eene botte duif zonder hart. — 253

BIDDAGS-PREDIKATIE.

UIT

J E R E M I A VI: 8.

Laat u tuchtigen, Jeruzalem! opdat mijne ziel van u niet afgetrokken worde; opdat Ik u niet stelle, tot eene woestheid, tot een onbewoond land.

Onder de groote en heerlijke voorregten, van het Joodsche volk, onder het Oude Testament, was dit het allervoornaamste, en gelijk als de grond en fontein van alle de anderen, dat God een zoodanig verbond met hen gemaakt had, volgens hetwelk Hij hun, tot een Vader was, en dat zij Zijn huisgezin, en Zijne kinderen waren. Hoort eens, van des Heeren zijde! Jerem. XXXI: 9, *want Ik ben Israël tot een Vader, en Ephraïm is mijn eerstgeborene.* Als ook aan de zijde, van des Heeren volk! Jes. LXIII: 16, *Gij zijt toch onze Vader! want Abraham, die anders hun aller vleeschelijke vader was, weet van ons niet, naardien hij al lang dood was, en Israël kent ons niet; Gij, o Heere! zijt onze Verlosser! van ouds af is Uw Naam.* O! dierbaarder geluk en zegen, kan een volk niet genieten, dan den Allerhoogsten God, des Hemels en der aarde, tot eenen Vader te hebben, en van Hem erkend, en gehouden te worden, voor Zijne kinderen! want aldaar handelt de Heere God, een zoodanig volk in alles, met een vaderlijk hart en liefde; (1) Hij bemint hetzeive, gelijk een vader zijn huisgezin en zijne kinderen; zij zijn dan *de beminden des Heeren*; *Zijn lust is aan hun.* (2) Hij beschermt ze als zijne kinderen. (3) Hij bestuurt en regeert ze, als Zijne kinderen. (4) Hij maakt ze groot en zegent ze, en bewijst hun alles goeds, naar ziel en ligchaam. (5) En dat is het nog niet al-